

Geometria różniczkowa

Lista 4

1. Rozważmy współrzędne biegunowe $x = r\sin(\psi), y = r\cos(\psi)$, tzn. dyfeomorfizm $F = (x, y): U_1 \rightarrow U_2$ gdzie $U_1 = \mathbf{R}_+ \times (0, 2\pi), U_2 = \mathbf{R}^2 - \{(x, 0): x \leq 0\}$.

(a) Wyraż formy $F^*(dx), F^*(dy)$ oraz $F^*(dx \wedge dy)$ za pomocą form $d\psi, dr$.

(b) Zauważ, że forma $(F^{-1})^*(d\psi)$ rozszerza się do formy α na $\mathbf{R}^2 - \{0\}$. Pokaż, że α nie jest różniczką żadnej funkcji $f \in C^\infty(\mathbf{R}^2 - \{0\})$.

2. Grupa Heisenberga to

$$H = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & x & z \\ 0 & 1 & y \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mid x, y, z \in \mathbf{R} \right\}$$

z mnożeniem macierzy jako działaniem. Dla $g \in H$ określamy $l_g: H \rightarrow H$ wzorem $l_g(h) = gh$ oraz $r_g: H \rightarrow H$ wzorem $r_g(h) = hg$. Opisz wszystkie pola wektorowe które są niezmiennicze na (a) wszystkie przekształcenia l_g ; (b) wszystkie przekształcenia r_g ; (c) wszystkie przekształcenia l_g i wszystkie przekształcenia r_g . Następnie zrób to samo dla form stopni 0,1,2,3.

3. Uzasadnij, że $H_{DR}^1(\mathbf{R}^n) = 0$, to znaczy: jeżeli $\omega \in \Omega^1(M)$ taka, że $d\omega = 0$, to $\omega = dF$ dla pewnej funkcji F . Wsk: dla $\omega = a dx + b dy \in \Omega^1(\mathbf{R}^2)$ definiujemy $F(x, y) = \int_0^x a(t, 0) dt + \int_0^y b(x, s) ds$. Zrób podobnie dla dowolnego n . Czy taka funkcja F jest jedyna?

4. Pokaż, że forma objętości jest dobrze zdefiniowana.

5. Niech $\omega \in \Omega^k(M), \eta \in \Omega^l(M)$ i $X \in \mathcal{X}(M)$.

(a) Zdefiniuj pochodną Liego $L_X\omega$ za pomocą potoku pola X . Pokaż, że $L_X(\omega \wedge \eta) = (L_X\omega) \wedge \eta + \omega \wedge (L_X\eta)$.

(b) Pokaż, że $L_X(\omega) = 0 \iff (\Phi_X^t)^*(\omega) = \omega$.

(c) Pokaż, że dla $\omega \in \Omega^1(M)$ zachodzi wzór $L_X\omega(Y) = X(\omega(Y)) - \omega([X, Y])$.

(d) Niech $X \in \mathcal{X}(M)$. Operator kontrakcji $i_X: \Omega^{k+1}(M) \rightarrow \Omega^k(M)$ definiujemy wzorem

$$i_X(\omega)(X_1, \dots, X_k) = \omega(X, X_1, \dots, X_k).$$

Pokaż, że $di_X\omega + i_Xd\omega = L_X\omega$ dla $\omega \in \Omega^0(M) \oplus \Omega^1(M)$ (uwaga: dla funkcji przyjmujemy $L_Xf = Xf$).

6. Pokaż, że $d\omega(X, Y) = X(\omega(Y)) - Y(\omega(X)) - \omega([X, Y])$.

7. Niech $\omega = \sum_i (-1)^i x^i dx^1 \wedge \dots \wedge \widehat{dx^i} \wedge \dots \wedge dx^n$ będzie $(n-1)$ -formą na \mathbf{R}^n , zaś $\iota: S^{n-1} \rightarrow \mathbf{R}^n$ niech będzie standardowym włożeniem sfery jednostkowej. Uzasadnij, że $\iota^*\omega$ nie znika w żadnym punkcie i że jest niezmiennicza na obroty. Oblicz $\int_{S^{n-1}} \iota^*\omega$.